

Kraj již zná výsledky měření hluku a prachu v okolí dolu Turów. Limity nebyly překročeny, ale vliv dolu není ani v jednom ze sledovaných případů zanedbatelný



04. 05. 2022 09:15

Liberecký kraj dlouhodobě chrání oprávněné zájmy obyvatel Hrádecka a Frýdlantska v souvislosti s negativními vlivy rozšiřující se těžby v polském hnědouhelném dole Turów. Proto žádal kraj o soustavný monitoring hluku a polétavých částic v těsném sousedství dolu. Výsledky ukázaly, že vliv dolu není ani v jednom ze sledovaných případů zanedbatelný.

Ministerstvo životního prostředí zadalo Národní referenční laboratoři pro komunální hluk při Zdravotním ústavu se sídlem v Ostravě monitoring hluku a Českému hydrometeorologickému ústavu monitoring koncentrace suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$.

„Výsledky obou těchto měření ukazují, že vliv dolu na obyvatele a krajinu je zejména co se týče hluku nepopíratelný, ale stále v limitech českých zákonů. Pokud bychom měli být přísnější, tak je aktuálně potřeba začít změnu limitů i pro české původce hluku,“ uvedl Václav Židek, radní pro resort životního prostředí a zemědělství. „V rámci výsledků průměrných ročních koncentrací polétavých částic byly v roce 2021 dodrženy všechny sledované imisní limity pro ochranu lidského zdraví, které stanoví zákon o ochraně ovzduší.“

Průměrné roční koncentrace suspendovaných částic PM_{10} na měřicí stanici Uhelná dosahovaly $15,8 \mu\text{g.m}^{-3}$ (hodnota imisního limitu je přitom $40 \mu\text{g.m}^{-3}$). Průměrné roční koncentrace suspendovaných částic $PM_{2,5}$ dosahovaly $11,0 \mu\text{g.m}^{-3}$ (hodnota imisního limitu je $20 \mu\text{g.m}^{-3}$). Dodržen byl také imisní limit pro maximální denní koncentrace suspendovaných částic, u které je přípustné 35 překročení za rok a za porušení se tak považuje až 36. roční překročení. Na měřicí stanici Uhelná došlo v roce 2021 pouze ke čtyřem překročením tohoto limitu. „Dvě z toho zapříčinilo místním ovlivnění nebo místního ovlivnění a špatné rozptylové podmínky,“ dodal radní Židek.

Monitoring hluku pokračoval od roku 2020 na stanicích v Oldřichově na Hranicích a na Uhelné.

„Velmi důležitým poznatkem vycházejícím z tohoto měření je fakt, že po zahájení mezivládních jednání na jaře roku 2021 došlo ke snížení hlukové zátěže z dolu Turów,“ řekl Václav Židek. Ze závěrečné zprávy zdravotního ústavu rovněž vyplývá, že v některých dnech dochází na měřicích místech k překračování limitů hluku 40 dB. Ve dvou případech hodnota hluku také překročila hygienický limit s tónovou složkou pro noční čas po dobu jedné hodiny, která je stanovena hranicí 35 dB. „Měření rovněž ukázalo, že mezi roky 2020 a 2021 došlo k mírnému snížení dlouhodobé hlukové zátěže,“ potvrdil radní Václav Židek. Vedlejší zdroje hluku, tj. doprava na silnici Sieniawka–Bogatynia a větrný park na Kamenném vrchu, jsou dle výsledků posuzovány jako nevýznamné.

„Pro mě je jedním z hlavních přínosů jednání mezi českou a polskou vládou skutečnost, že Česká republika poprvé kontinuálně měří v okolí dolu všechny limity životního prostředí. To nikdy v historii nebylo. Právě chybějící data jsou slabým článkem pro případné spory se společností PGE. V případě, že budou limity překročeny, máme záruky na základě mezinárodní smlouvy a také možnost se obrátit na soudy,“ dodal hejtman Martin Půta.

Monitoring hluku se uskutečnil celkem pětkrát, a to ve vybraných sedmi až osmidenních obdobích od dubna až do listopadu 2021. Vzhledem k tomu, že prakticky nepřetržitý hluk z dolu nyní přichází na české území jako zbytkový hluk, bylo měření prováděno pouze v noci od 22.00 do 6.00.

Poprvé si měření hluku na česko-polských hranicích objednal Liberecký kraj ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí Libereckého kraje u Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě – Národní referenční laboratoře pro komunální hluk v roce 2019. Měření polétavých částic pokračuje i v letošním roce.

Monitoring hluku by měl pokračovat i v tomto roce. Ministerstvo životního prostředí v současné době dokončuje plán monitoringu na rok 2022 s Národní referenční laboratoří, která je připravena zajišťovat monitoring hluku v dotčeném území i v následujících letech.

